

Uredništvo
in upravnništvo:
Kolodvorske
ulice šte. 16.
Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.
Rokopisi se ne
vračajo.
Inserati:
Štetstopena peti-
vrsta 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
popusti.

Ljubljanski List

Velja
za Ljubljano
v upravnistvu:
za celo leto 6 gld.,
za pol leta 3 gld.,
za četrt leta 1 gld.
60 kr., na mesec
50 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.
Po pošti velja
za celo leto 10 gld.,
za pol leta 5 gld.,
za četrt leta 2 gld.
60 kr. in za jeden
mesec 85 kr.

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Štev. 2.

V Ljubljani v soboto, 3. januarija 1885.

Tečaj II.

Našim p. n. čitateljem!

Z današnjim dnevom vršila se je spre-
memba v uredniškem osebju „Ljubljanskega
Lista“. Uže včeraj je g. prof. Šuklje objavil
čestitim čitateljem, da je poklican v drugo,
jako častno službo. Vsled tega je odložil vod-
stvo našega lista, in naloga bode podpisanemu
uredništvu, stopiti na njegovo mesto.

Prevzamemo težavno delo z nekim tes-
nim čutom. Saj je nam dobro znano, da nam
bode preglavico delalo, vzdržati list sedaj, ko
je nas g. prof. Šuklje ostavil vsaj kot glavni
urednik in sotrudnik, na oni višini, do katere
se je naše glasilo povzpelo v svojem prvem
tečaju. Vender se nadamo, da bomo kos
temu poslu ter da bomo i mi zadostovali
velečestitemu občinstvu, zlasti ker so odlični
pisatelji, udani stvari, za katero se borimo,
nam obljubili izdatno podporo.

Ne treba naglašati, da nam program
ostane isti, kakor v minoletem tečaju. Stališče
naše je nespremenjeno, in poudarjali
ga bomo pri vsaki priliki. Prizadevali si
bomo, čitateljem postreči z jedrnatimi
uvodnimi članki, primernim listkom,
izvirnimi dopisi iz vseh pokrajin mile
naše domovine ter z obilimi raznovrstnimi
domaćimi novicami. Vedno bomo spol-
novali časnikarsko svojo dolžnost, radi tega
pričakujemo tudi od našega občinstva, da
ostane zvesto „Ljubljanskemu Listu“ in
nespremenjenim njegovim načelom.

Cena „Ljubljanskemu Listu“ je:

Po pošti:

za celo leto	gld. 10.—
„ pol leta	5.—
„ četrt leta	2-50
„ en mesec	—85

Za Ljubljano:

za celo leto	gld. 6.—
„ pol leta	3.—
„ četrt leta	1-50
za donajanje v hišo vsak mesec 9 kr.	

Uredništvo „Ljubljanskega Lista.“

Listek.

Naše ribiške razmere.

Ribolov je moderni sport; pravi sportsman
lovi le s trnjkom ali odico, prepustivši mrežo,
sak, ravšelj in vršo ribičem, kateri lovijo za-
radi zaslužka. Kar drugodi, velja tudi pri
trnjku: veliko je poklicanih, malo izvoljenih.
Marsikdo si kupi cenó ali drago pripravo —
cvovje recte celovje pravijo Bohinjeci — in gre
z njo k vodi, a malokdo si vzame čas in
trud, pridobiti si potrebno vednost in spret-
nost, brez katere ni uspeha. Brezvspešnost pa
daje vselej povod slabim in dobrim šalam na
korist onemu, ki ima škodo. Uže slavni lord
Byron je definiral trnjkarja, da je palica, na
katere jednom konci je riba, na drugem norec.
Novejši učenjaki so popravili ta izrek v to-
liko, da je na tanjšem konci palice črv, kar
je tudi resnično. Definicija genialnega lorda
nikakor ni ovirala njegove domorodce, žrtvo-
vati sportu odice prav resni studij in preis-
kavati stvar z ono trdovratno vztrajnostjo,
Angležem lastno, ki prebije zidove in premaga
vse težave.

1884.

V Ljubljani, 3. januarija.

Zopet jedno leto minulo! — V mnogo-
brojnih jezikih in oblikah razmotrivajo po-
grebci, ki stojé ob gomili starega leta, nje-
gove prednosti in napake, dejanja in nehanja,
ter po stari navadi pretipljejo v duhu srce in
obisti umrlega. Razumno je, da pridejo naj-
prej oni dogodki na vrsto, ki nas neposredno
zadevajo, in da se najraje spominamo onih
momentov, ki smo jih doživeli sami v mino-
lem letu. Od lastne osebe in bližnje okolice
pa prehaja naš duh v vedno širše kroge in
rad se ozira na one dalnje kraje, ki so nam
vsled modernih komunikacijskih sredstev tudi
bližnja postala — vsaj nova doba ne pozná
razdalja več! — in usoda sosedov tem-
bolj zanima razumnega človeka, kolikor več
ima srca za lastno kočó.

Na sosedo svoje se hočemo danes ne-
koliko ozreti in čitateljem svojim in kratkih
potezah narisati, kaj jim je prineslo staro
leto. Začnimo pri Nemčiji, oni velesili, ki
je dandanes najmogočnejša država stare Ev-
rope, ki ima na pročelju moža, kateri s spretno
in čudovito roko vodi njeno usodo, z njo vred
pa merodajno vpliva na vse važnejše dogodke
starega kulturnega sveta. Knez Bismarck
vpeljal je letos Nemčijo v aktivno kolonijalno
politiko in s tem naredil prevažen korak za
državo, ki vedno težje premaguje obrtniško
in gospodarstveno konkurencó in uže komaj
podaje dovolj kruha vedno rastočemu svojemu
prebivalstvu. Vrh tega je sklical v nemško
stolno mesto afrikansko konferenco in
prevzel nalogo, da razdeli črni svet v soglasji
z drugimi silami. Več kakor sto let gospodo-
vala je Angleška sama na morji, njene zastave
vihrale so povsod na prvem mestu; ni ga bilo
konkurenta mogočnemu Albijonu — a sedaj
se neha to samovladarstvo, in pri zeleni mizi
v Berlinu odločuje se usoda daljnjih zemelj.

Angleži so bili prvi spretni odičarji, zbi-
rali so se v dotična društva, ustanovili litera-
turo in zanesli to umetnost v Evropo, posebno
v alpinske kraje, kjer je bilo dovolj plemenitih
rib. Ko še ni dohajalo toliko potnikov v leto-
višča, ko ni bilo toliko poželenja po pikantnih
gorskih ribah in cena nizka, je marsikateri
potok in grapo spraznil Anglež s svojo tanko
in šibko preklico in z umetno ponarejenimi
žužki do zadnjega repa. Za Angleži so se pri-
jeli odičarstva Amerikanci in spravili orodje
deloma do nepresegljive dovršenosti; razumeva
se tudi cena po tem. Tako velja na pr. naj-
bolj fina jednoročna palica, blizu 4 m dolga,
40 dolarjev. Tehta z vso pripravo le pol funta,
da jo lahko vodi tudi drobna ženska roka,
na drobnem konci ni debelejši, kakor duša
golobovega peresa, in vender je možno metati
z njo muhe 12 do 16 m daleč po vodi in
omagati postrv do dveh kil na nitki, tanki ko
žima. Amerikancem ni bil noben les dovolj
trden, elastičen in ob jednem lahek, zmisli-
li so si torej slagati palice od jeklene skorije
lesa bambu in izvršujejo to delo tako precizno,
da se ne vidijo skladi. Primerno dovršenost
in mnogovrstnost, preskrbljeno je za vse slu-
čaje, ima drugo orodje. Če ima trnjkar dobro

Gledé notranje politike oziral se je že-
lezni kancelar posebno na gospodarstvene raz-
mere in provzročil celo vrsto važnih naredb
o zboljšanju materialnega stanja; železnice je
podržaval in carinske dohodke zveksal; vpliv
zaveznih vlad in državnega zbora je zmanjšal
in povsodi okrepil centralistične ideje. V dr-
žavni zbornici oporekala mu je večina in mu
ni hotela dovoliti znanih 20 tisoč mark za
višjega uradnika v njegovem ministerstvu.
Kancelar se torej ni oprijel niti jedne, niti
druge stranke; z osornim postopanjem je kazal
povsodi, da mu ne imponuje klerikalno-parti-
kularistično-socijalistična večina in da si upa
voditi usodo nemške države v protislovji dr-
žavnega zbora.

Vzhodni sosed nemški, ogromna Rusija,
ozirala se je v svoji vnani politiki posebno
na Azijo; kmalu bode objela v velikem loku
kineško cesarstvo in dospela do angleške In-
dije. Pomenljivi shod v Skjernjevicah približal
je Rusijo največjima srednjeevropskima vele-
silama, ki se trudite povsodi in pri vsaki pri-
liki ohraniti mir v evropskem koncertu; vsled
tega je popustila ruska vlada svojo politiko
simpatij in sklenila, svojo ekspanzivno
energijo uporabiti nasproti tujim delom sveta.
To postopanje vplivalo je mogočno na države
balkanskega poluotoka; opozicije v Srbiji in
Rumuniji zoper obstoječe miroljubne vlade so
ponehati morale in monarhični princip utrdil
se je v omenjenih mladih državah.

Zapadni sosed nemškega cesarstva, velika
francoska republika, obdržala je v prošlem
letu svoje ministerstvo, o katerem so uže to-
likrat prorokovali, da leži na smrtni postelji.
Ferryjevo ministerstvo je sedaj po polnem v
soglasji z večino državljanov; oportunistično
postopanje kabinetsnega chefa ugaja masi na-
roda in zato ima ministerstvo solidno pod-
logo. Pomote in nedostatki v vojni zoper Ki-
neze niso še zbrisale popularitete, katero uživa
Ferry — vender bode zavisno od uspehov v
daljnem Tonkingu, bode li ministerstvo pri

orodje, potrebno spretnost in gre o pravem
času k vodi, je salmonidom bolj nevaren, ko
vsak drug lovec. Razumljivo bo zdaj, kako
je gospod na Gorenjskem, ki ima obilo pi-
kastih živalic v svoji vodi, dobil stavo, da bo
ujel v jedni uri 60 postrvij, in v istini jih je
ujel 65.

Jedino naš sulec se upira angleškim in
amerikanskim značajem. Kakor se iskreno
spusti za pravo ribo in jo hlastno prime, če
mu jo o pravem času prav pripelješ, gaumetna
riba sicer tudi privabi, da rine za njo, vender
si v zadnjem trenutku premisli in jo pusti.
Trdil je, da mora sulec prijeti ravno tako za
umetno ribo, kakor drugi salmonidi, da še
celó te treba ni, da je dobro vse, kar se
lesketa in leti v vodi, kakor se lovi ščuka in
som. Šel je s srebrno žlico na sulca v družbi
ribiča, ki mu je moral vse kraje za sulca v
blejski okolici razkazovati. Mož je jel metati
žlico s trnjki oboroženo v vodo in jo pre-
peljaval po zakonih umetnosti cele štiri tedne
po več ur na dan. Niso ga motile porogljive
opazke Mallnerjevih gostov, vztrajal je in res
ujel sulca na žlico ter tako dokazal, kar je
trdil, pomolil ribiču spremljevalcu desetak in
odpotoval.

prihodnjih volitvah dobilo večino ali ne. Pač bode Nemčija — in morebiti tudi Rusija — radovoljno pomagala Francoski, da kolikor mogoče mirnim putem uredi svoje zadeve v izhodu Azije in nadaljuje ugodno svojo kolonialno politiko. Temu je porok postopanje Bismarckovo, ki je nasproti Francoski postal jako dvorljiv in uljuden in ji znal oceniti vrednost nemškega prijateljstva ter jo povabiti v Berlin na konferenco.

Na Italijanskem prestal je Depretis — ki je svoje ministerstvo deloma obnovil — zmagonosno vse napade v parlamentu. Še celó zadnje dni starega leta je prejel sijajno zaupnico o priliki debate zaradi železnic, katere je dal privatnim društvom v najem. Zoper iredentizem postopala je vlada jako energično in ga zatirala takoj pri postanku. Da odvrta pogled nezadovoljnih elementov od notranjih zadev, sprožilo je ministerstvo tudi diskusijo o kolonialni politiki in zasedlo asabski zaliv v Rudečem morji.

Na Angleškem zanimale so občinstvo pred vsem dogodki v notranji politiki. Vkljub dolгим nasprotovanjem jedne stranke izvršili so liberalci velevažno volilno reformo, vsled katere dobi nad dva milijona državljanov novo volilno pravo. Boju za to reformo se ima Gladstonov kabinet najprvo zahvaliti, da se je ohranil napadom opozicije, ki je spretno uporabljala čudno omahovanje v vnanji politiki in ljuto se bojevala zoper taktiko kolonialne politike sedanjega ministerstva. Irski atentati niso v minolem letu prenehali in konflikti z afrikanjskimi boersi so še vedno na dnevnem redu.

Kar se tiče manjših držav, moramo opomniti, da so v Švici ostali radikali na krmilu in tudi v Norvegiji zmagali so konservativci, čeravno jih je kralj sam podpiral s svojim vplivom. Na Danskem se radikali še vedno bojujejo z vlado, ki je sestavljena iz manjšine, na Nizozemskem pa so zasedli ministerstvo konservativni in klerikalni vodje in tla spodbili liberalni stranki, ki je vsled svoje ne-jedinosti prišla ob večino. Še večji pa je bil poraz liberalne stranke v Belgiji, kjer so klerikalci prodrli skoro na vseh krajih in po polnem zmagali dolgoletno liberalno vlado. Če tudi so liberalci v nekaterih mestnih volitvah zopet si pridobili večino, vendar to nima nikakega praktičnega pomena za nje. Vse zadeve kraljevine so v klerikalnih rokah, posebno pa šolstvo, zaradi katerega so bili boji najhujši.

V vseh državah pa, katere smo tu ob kratkem opisali, prišel je še jeden faktor v poštev, bodisi pri unanji, bodisi pri notranji politiki: socijalno vprašanje namreč. Sedaj v slabših, sedaj v močnejših pojavih trkalo je na vrata in zahtevalo rešitve. Največji duhovi bavili so se z moderno to pri-

kaznijo in državna vodstva so imela čestokrat opraviti s temi zadevami. Odločivne besede pa socijalno vprašanje nikjer še ni imelo; v starem letu so se stranke povsodi pripravljale in zbirale so svoje moči za nove boje — dostikrat z jako dvojljivimi sredstvi, ki so proizročevala, da je morala časih oblast poseči med sumljivo družbo, ako je hotela varovati državljane pred pogubnimi napadi. J. K.

Vatikan in italijanska vlada.

Vrsta spisov, kateri se tičejo zopetnega sporazumljenja med svetim Stolum in italijansko vlado ter so ob jednem dokaz za to, da se rimsko vprašanje nikakor kot definitivno rešeno smatrati ne more, pomnožila se je v novejšem času za dve novi prikazni. Jeden teh spisov, lašk, se oznanja kot prednik lista: „La Pace“, kateri bode imel kot program, nalogo, da pripravlja sporazumljenje. Druga publikacija, v Düsseldorfu izšla, ima naslov: „Zopetno ustanovljenje svetne moči papežev po knezu Bismarcku.“ Pisatelj razmotriva pōta in sredstva, po katerih bi se mogle zahteve papežev spraviti v soglasje z razmerami, katere je vstvarila laška vlada ter predlaga, naj bi se papežu odstopilo določeno ozemlje, katero bi vendar obsezati moralo sveto mesto. Nečemo se tu strankarsko poganjati za izvajanje in posledice tega spisa, omenimo naj samo toliko, da se papež, zahtevajoč nazaj cerkveno državo, nikakor ne poteza za osebno zadevo, marveč se poganja za svete in nedotakljive pravice in posest, katere so se njegovim rokam z obvezanostjo zaupale, da jih neprikrajšane izroči svojim naslednikom. Sporazumljenje med Vatikanom in italijansko vlado se more samo na tej podlagi doseči, ker je v zadevi, kjer gre za vprašanje pravičnosti in za neugovornjive in nerazrušljive pravice, vsaka transakcija izključena. Če meni italijanska vlada, da se ne more odpovedati svojim na materijelne odnose se oslanjajočim zahtevam, se more Vatikan tem menj odpovedati svojim zahtevam, katere imajo bolj značaj dolžnostij nego pravic. To velevažno vprašanje potrebuje tem nujnejše rešitve, ker položaj papežev v Rimu dan za dnem bolj neznojsljiv postaja. Žalivo napadanje italijanskih časopisov proti papežu je vedno hujše, ne da bi se od poklicane strani vmes poseglo in temu konec storilo. Tako so se še prav pred kratkim nakupičile od strani rimskega časopistva na katoliško duhovenstvo in na papeža najhujše invective, od katerih najbolj navadnih ne moremo navesti. P. C.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Novoletna opazovanja so utihnila in zdaj se zopet listi bavijo s parlamentnimi za-

svojih brzih prebivalcev. Komu ne bi se razvedrili živci na potu ob gorskem potoku, ki se peni po skalah, se vali v mirno temnozeleno globino, prehaja polagoma v peščeno plitvico in se vije dalje med zarastenimi bregovi.

Kdor vé čislati še čarobnost samote v naših hrupnih dneh, bo razumil, kaj drži lovca pri vodi celo popoldne ali celi dan, da se spomni na svoj prazen želodec še le, ko mu pozen mrak vstavi lov.

S tem, da so se inteligentni ljudje pečali s trnjkom, in njih število še vedno narašča, ni ostalo pri zabavi in sportu. Oslabelo stanje tolikih najboljših vodá je dalo inteligenciji povod, smatrati stvar tudi od druge strani, preiskavati vzroke opustošenja in iskati sredstev in pripomočkov za zboljšanje. Prodrlo je spoznanje, da je možno urediti stvar v veliko korist človeku, da je voda zmožna dajati tudi na to stran ne mali dobiček, s kratka, ribištvo je dandanes objekt umnega gospodarstva in del narodne ekonomije na dobro pre-mišljeni praktični in vednostni podlagi.

Kakor drugod, so tudi pri nas izpraznjene vodé po istih ne-zgodah, naravnih in umetnih: nespametno izlovenje, hude povodnji

devami. Dne 20. t. m. snide se zopet državni zbor in čaka ga ne mala naloga. Liberalna opozicija uže danes napoveduje boj, uže danes pripovedujejo njeni listi, kako bodo falcijozni oponentje napadali ministerstvo. Nu, saj se je to uže večkrat zgodilo, a napadalci so se vselej vrnili iz boja za jedno blamažo bolj bogati. Glavno delovanje zbora pa se bode obrnilo na proračun. Gospodska zbornica se bode imela baviti z delavskim redom.

Hrvatska deputacija izmed narodne stranke podala se je banu poklanjat za novo leto ter mu o tej priliki izrazila popolno zaupanje ter izrekla, da se hoče držati nagodbe ter vlado podpirati. Sabor zopet nadaljuje svoje delovanje. Opozicija prišla je prav mirno v zbornico. Opozicijski poslanci prišli so med čitanjem zapisnika polnoštevilno. Na nujnostni predlog Hinkovičev, naj se prečita protest Starčevićancev z dne 20. decembra 1884, odgovoril je predsednik, da ne more dopuščati protesta proti saborskim sklepom. Folnegović in David Starčević stavita jednaka vprašanja, zakaj se jim je dne 18. oktobra zabranil uhod v zbornico. Predsednik se sklicuje na dotične sklepe sabora, kateri je njegovo postopanje odobril. Rukavina interpeluje predsednika, zakaj ne odgovori na vprašanje kluba pravne stranke zaradi obroka izključenja. Predsednik: Pripravljen sem na vprašanje posamnih poslancev odgovoriti, s klubom se ne pogajam. Marković protestuje v imenu svojih drugov proti postopanju regnikolarne deputacije. Predsednik je odgovoril, da ne dopušča nikakovega protesta proti saborskim sklepom.

Tuje dežele.

Iz Berolina se poroča, da so se prijazne razmere med Nemčijo in Italijo nekoliko okrhale, in to zaradi obnašanja italijanskega kabineta nasproti angleškemu. In tudi egip-tovsko vprašanje je nekoliko vzrok temu razdvoju, saj je znano, da so diplomatje v Rimu in v Berlinu raznega mnenja o tem vprašanji. — Cesar nagovoril je ob novem letu generale: „Gospōda moja, mi imamo najboljši mir, in ne dvojim, da se nam ohrani tudi o novem letu. Če pa se ne zgodi to, vem, da se morem na vas zanesti.“ — Londonska poročila, da se mislijo Nemčija, Avstrija in Rusija združiti proti anarhistom, so baje izmišljena.

Iz Carigrada se poroča, da se je dne 29. m. m. podpisala pogodba in zapisnik ob uredbi turško-črnogorske meje. Če se ta vst obistini, rešeno je toliko časa zavlečeno važno vprašanje.

Predsednik francoske ljudovlade zatrjeval je vsako leto povodom poklanjanja ob novem letu, da je razmerje Francije nasproti vsem narodom zelo prijazno; ta izraz bil je uže po polnem običajen, a ni bil vselej po-

Občinstvo si misli odičarja sedečega kraj vode s preklico v rokah, kako mirno namaka vrvico in čaka, kdaj mu bo žival potegnila za črva — tako vsaj ga slikajo „Fliegende“ pogosto. To velja k večjemu za lov belic, toda kdo bo lovil belice na odico? Sportsmanlik so pri nas le salmonidi, t. j. postrv, sulec in lipan, k večjemu še ščuka in som. Ker se salmonidi nabajajo v alpskih in gorskih vodah, kjer je skalovje, grmovje, strmine in prepadi, mora biti dobrih nog in trdne glave, kdor hoče vajenega lovca le spremljati. Tega ne plašijo vremenske ne-zgode. Ob sebi se razume, da se ribič ne sme bati vode, tudi one v črevljih ne; naj ga pere dež, naj mu pripeka solnce, naj ga hladi jutranja megla ali večerna sapa, to ga ne ovira. Tu skoči od skale do skale, tu se vije skozi grmovje, leze po robu in se mudi le pri dobrih krajih, kjer sluti več živalij, na noč potuje, obložen s svojim orodjem in plenom, po uro daleč in več domov. Tako je te vrste lov najizdatnejše telesno gibanje v prosti naravi, katerega si je možno poiskati. Tako gibanje vtrdi telesne moči, ohrani ude čvrste in gibčne in razvedri še tako utrujeno glavo. Voda ima sama na sebi nekaj skrivnostnega in vabi k opazovanju

vsled opustošenja gorskih reber, reguliranje strug, zapore po visokih jezovih in posebno brezvestno onesnaženje vodá po tovarnah in drugih obrtnih podjetjih. Vlade, ribiška društva, strokovnjaki in umni interesi so si prizadevali in si še prizadevajo drugod povzdigniti korist vodá na stopinjo, katere so zmožne. In to ni mala stvar. Iz dobrih alpskih in gorskih vodá je možno potegniti leto za letom ne le stotake, tudi tisočake, dokazali so to ribiči, ki skozi več let uže umno gospodarijo. Tudi naša vlada, videvši važnost stvari, je obrnila pozornost nanjo, dala nam nov zakon o ribištvu, pričelo se je tudi pri nas nekaj pregiba, pozno sicer, vendar ne prepozno.

Naša kronovina ima mnogo bistrih potokov in več lepih rek, iz katerih bi se dal izloviti isti lep dobiček, kakor drugod. Da ne-veščaki ne bodo smatrali stotake in tisočake za pretiravanje, naj bode dovoljeno govoriti nekoliko o tržni ceni ujetih prebivalcev vode. Postrvi niso na Dunaji nikdar spod 5 goldinarjev kilo, v Gradci so po 3 gld., v Solnogradu in v gorenje-avstrijskih letoviščih jednake cene, v Bledu, da se ozremo nekoliko v obližji, je poskočila cena v dveh letih od 70 kr. na 1 gld. 50 kr. kilo, je torej pri nas

polnem istinit; letos pa ima ta izraz popolno istino, kajti Francija je gotovo zdaj v najboljšem soglasju z vsemi vlastmi, in tudi z Nemčijo.

Iz Kahire se poroča, da je dne 31.ega m. m. dobil general Wolseley od Gordona pismo, katero ima datum dne 14. decembra; pismo ima Gordonov pečat, torej se nikakor ne more dvojiti, da je pristno iz roke Gordonove.

Dopisi.

Iz Górenjega Logatca, 1. januvarija. (Izv. dop.) Veselo ti novo leto, „Ljubljanski List“! Poteguj in bori se tudi v prihodnje za pravo naroda slovenskega, ne oziraje se na različne svoje nasprotnike in njih neutemeljene napade! Pogum naj ti daje v tvojem težavnem in trudopolnem delovanju zavest, da za taboj stoji in tvoja načela odobrava ogromna večina našega naroda, in niso najslabšeji narodnjaki, ki imajo čast, stati pod tvojim praporom!

Sedaj nekoliko drobtin!

Naše bralno društvo, ki šteje 43 udov — za naš majhen kraj gotovo veliko število — imelo je pred nekoliko dnevi svoj občni zbor, pri katerem se je volil nov odbor. Izvolili so se večinoma že prejšnji, zaslužni odborniki. Naj bi tudi bodoče leto uspešno delovali v društveno korist in povzdigo tukajšnjega socialnega življenja! A ne morem si kaj, da bi slavni odbor ne opozoril na to, da se je do sedaj v našem društvu le preveč zanemarjalo petje, dasiravno je v društvenem življenju brez dvojno največjega pomena. Ker šteje društvo dovelj izvežbanih pevcev, upati je, da se bode za naprej petje pridno gojilo v veselje in zabavo vseh društvnikov.

Srečkan za „Narodni dom“ nakupilo je „Bralno društvo“ 30; sicer se jih je tukaj prodalo še okoli 70. S tem so Gorenjelščani zopet pokazali, da Slovenstva ne nosijo samo na jeziku, temveč da so rodoljubi tudi v dejanji. Ta čin najbolj kaže, kako neosnovani so bili napadi, s katerimi je „Slovan“ za časa zadnjih notranjskih volitev naš kraj počastiti blagovolil.

Včeraj prejel sem knjige „Matice Slovenske“ za leto 1884. Iz pregleda udov sprevidel sem, da je štel to leto ta eminentno važni literarni zavod samo 1456 udov. Ni čuda, da „Matica“ pri takih okoliščinah ne more uspešneje delovati! Prebiraje imenik, opazil sem strmé, da štejejo nekatera odlična narodna mesta in trgi neprimerno malo udov, tako na pr. Črnomelj 5, Kamnik 14, Loka 16, Ribnica 7; v Sodražici ni celo nobenega. Kdo je zakrivil to žalostno prikazen? Po mojem mnenju bi se v vseh teh in drugih krajih dalo

še primerno nizka. Riborejci, ki so si primerno majhni terén tekoče vode dobro uredili, dobivajo več iz takega, ko prej iz desetkrat večjega. V malokateri stroki je kultura in umno gospodarstvo tako uspešno, kakor v tej. V vzgled naj služi J. Köttl v Redelcipfu pri Vöklabruku na Górenjem Avstrijskem. Mož ni bil zadovoljen z dohodki svojega mlina, prodal ga je, pridržal si ribiške pravice, nakupil še nekaj drugih in udal se riboreji. Ko si je gmotno opomogel, napravil je v dopolnitev tekoče vode sedem bajejev, ne mnogo večjih, kakor skedenj in zdaj prodaja na leto 30 centov le postrvi, in ribe mu donesajo do 6000 gld. čistega dohodka. Stvar mora biti gotovo koristna, če so si po vzgledu tega moža celo navadni kmetje omenjenega okraja napravili bajeje, kjer je bila priložnost in dobivajo iz njih 70 do 120 gld. na leto kot postransk zaslužek, ne da bi jim bilo treba zanemarjati svoj navadni posel.

Zdaj, ko so vodé večidel tako izpraznjene, ni druge zdatne pomoči, ko umetna zaplodev in reja, za tem primerno varstvo, sploh umno gospodarstvo. Tudi vodam, ki so še primerno bogate, koristi umetna riboreja in je mogoče le s to privedi jih do najvišje rodovitosti.

na tem polji mnogo doseči, ko bi dotični poverjeniki imeli nekoliko mladostne „elastici-tete“ pri nabiranju udov. Odbor „Matičin“ bi gotovo pravo ukrenil, ko bi na nekaterih krajih poverjenike svoje z bolj delavnimi in za „Matičin“ napredek vnetimi možmi zamenil.

Razne vesti.

— (Velike ustanove.) Pred nekaterimi dnevi umrl je na otoku Syra imovit trgovec Proios; v svoji oporoki je odredil, da morajo njegovi dediči raznim dobrodelnim zavodom izplačati dva milijona frankov. Ob enem je določil v oporoki 800 000 frankov za ustanove, katere imajo uživati oni mladeniči iz njegove domovine, z otoka Chios, kateri so šolajo v nemških, francoskih, angleških in laških šolah.

— (Zanimljiva zamenja.) Listi poročajo to zanimljivo zamenjo: V znanem letovišči v Šleziji zdravila se je stara gospa in rusk častnik, oba, hudo bolna, umrla sta v istem času, položili so ja v krste ter odposlali po železnici v njihovo domovino. Dve nečakinji umrle gospe, jedini sorodnici, potovale sta na mesto, kjer so imeli pokopati teto. Globoko žalostni stali sta ob grobu in mlajša izmed njiju hotela je še jedenkrat videti drago svojo tetiko; odprli so krsto — o! groza! v krsti ležalo je truplo velikega moža z dolgo brado pod nosom. Ko so prestali prvi strah, so brzojavno vprašali vodstvo v letovišči, kje je teta. Odgovor: Krsti sta se zamenjali, odpeljali so jo mestu častnika v Rusijo. Brzojavili so po mrtvo tetiko v Rusijo, a od tam dobili so odgovor, da so jo že pokopali z vso vojaško slovesnostjo ter tudi posvetili jej pri vojaških pogrebih običajne strele. Tako je bila tetika pokopana, kakor se pač spodobi samo hrabremu vojniku!

— (Parizke dame.) Parizka liga za obrambo ženskih pravic imela je dne 31. m. m. sejo v stanovanji svoje prvosednice. Sestavile so adreso do gospe Clovis Hugues ter jo prečitale; adresa slóve: „Izven zakona! stoječe, nedoletne, vender odgovorne, brezpravne, a sužnje vseh dolžnosti, brez varstva, brez zaščitstva, dolžne so ženske medsebojno si ogrambo.“ Adreso so izročile soprogu madame Clovis Hugues, a ta je dejal, da bi s tem le škodoval stvari. Zdaj name-ravajo sklicati shod, pri katerem se bode razpravljalo o pravici, da se smejo ženske udeleževati javnih volitev ter pozvati ženske, naj se oglasijo pri županih zaradi vpisanja v volilne imenike.

Domače stvari.

— (Novega poreško-puljskega škofa) monsignora dr. Ivana Flappa posvetil bode jutri v goriški metropolitanski cerkvi goriški nadškof v prisotnosti tržaškega škofa dr. Glavine, škofa v Velije dr. Feretiča in ljubljanskega knezoškofa

Tudi v vodah, ki imajo dobra drstišča ali so sklenjene s takimi, preti mlademu zarodu od več strani poguba. Suša ali zmrzlina zniža vodé, da ostanejo gnezda na suhem; povodenj jih podiza, zaspe in zablati. Le redno vlaganje velikosti vode primerne množice zaroda vzdržuje rodovitost enakomerno kljub takim neugodnim slučajem.

Pričeli so umetno riborejo Francozi. Profesor dr. Coste z „College de France“, ko je vednostno in praktično preiskal umetno zaplodev ribjih jajčec, je zamogel vladno Napoleon III. v napravo velikega, vzglednega riborejskega zavoda v Hünigenu, kjer se izvali na leto čez tri milijone mladine raznega plemena. Nemška vlada, uvidevši važnost nprave, jo je vzela, kakor Elzasijo in Lotringijo, v svoje varstvo pod imenom „Reichs-Fischzucht-Anstalt“ ter podpirala in še podpira druga jednaka manjša in večja podjetja. S pomočjo zavoda v Hünigenu je izraslo v Nemčiji in tudi v Avstriji sčasoma več valilnic po društvi in zasebnikih. Pred štirimi leti vstanovil je gost. R. Kastelic tudi v Ljubljani ribiško društvo in pričela se je na več krajih umetna riboreja.

(Dalje prihodnjič.)

dr. Misije. Predvčeranjim poklonila je deputacija v imeni 118 duhovnikov iz goriške nadškofije škofu dr. Flappu zlat križ na zlati verižici in dragocen prstan.

— (V kočevskem šolskem okraji) izročilo se je začasno nadzorništvo profesorju na državnem gimnaziji v Kočevji gospodu Valentinu Ambruschu, ker je dobil zaradi bolehnosti gospod profesor vitez Gariboldi daljši dopust.

— („Ljubljanskega Zvona“) prva letošnja številka je ravnokar izšla ter prinaša mnogo zelo zanimljivega berila. Vsebinsko prvega zvezka podajemo na drugem mestu.

— („Slavec“) priredil je na Silvestrov večer v hotelu pri Tavčarji zabavo s prav obširnimi in zanimljivimi vsporedom. Vse točke programa izvele so se prav točno in v veliko zadovoljstvo mnogobrojnega občinstva. In pesni, katere so se pele ta večer, zahtevale so uže precej izvežbanih pevcev, vender jih je Slavec dobro izvel, kar kaže, da društvo dobro napreduje. Želimo, da bi mu pristopilo zdaj ob novem letu prav obilo novih udov, da bi mogel potem neoviran po materialnih zaprekah razvijati svoje plodonosno delovanje!

— („Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov“) priredilo je na novega leta dan v svojih prostorih v Knežjem dvoru prav lepo božičnico; udeležba bila je zelo mnogobrojna, obilo odličnih gostov in med njimi tudi premil. knezoškof dr. J. Misija. Gospod društveni predsednik J. Gnezda nagovoril je v primernem govoru navzočne ter jim voščil veselo in srečno novo leto. Vse točke petja so se prav zadovoljno izvele in istotako igra „Denar pa nos“. Petje vodil je gospod A. Kržič. Zabava bila je prav živahna.

— (Gosp. Simonu Gregorčiču) pisal je vladika Jos. Strossmayer pismo, v katerem se mu zahvaljuje za poslane mu „Poezije“ ter v la-skavih besedah izreka svoje občudovanje in spoštovanje do pesnika.

— („Učiteljski Tovariš“,) list za šolo in dom, obhaja letos svojo petindvajsetletnico. Urednik listu je gosp. Andrej Praprotnik. List stane na leto 3 gld. Naj procvita!

— (Pretep.) Iz ljubljanske okolice se nam piše: Dne 26. decembra p. l. jeli so se v gostilni Jakoba Škrabe na Igu fantini zaradi neke malenkosti prepirati. Gostilničar, ki gotovo uže iz skušnje vé, da „iz malega zraste veliko“, postavil je prepiralec, predno je prišlo do hujega, na zrak. A navzlic zimskemu vremenu se vročerkvnik niso ohladili. Pričeli so temveč tú še le boj in, kakor je pri tacihi priložnostih navada, zbrali so jednega izmed svoje srede, ki naj bi skusil moč vseh drugih. Trije junaki: Janez Žagar, Janez Steblaj in Miha Štembal, spravili so se čez Marka Žagarja. Sicer je bil nočni čuvaj s svojo helebardo kmalu na mestu, a njegov poziv na red ni imel vspeha. Človek bi pričakoval, da so imeli ponočnjaki pred tako čestitljivim orožjem, kakor je „helebarda“, vender nekoliko „respekta“. A nič od tega. Janez Steblaj se celo pojunači ter iztrga čuvaju helebardo iz rok in začne takoj z njo obdelavati M. Žagarja. Vender tudi temu se je uže bližala pamoč, in sicer v osebi njegovega svaka Franceta Novaka. Ta sicer ni imel seboj helebarde, ker se navadno le jedna nahaja v vsaki občini, a gajželnik tudi ni kar si bodi. Z gajželnikom tedaj skoči ta med boreče se krdelce ter začne mlatiti z njim po Mihi Štembalji. Da se je tudi ta branil, je razumno. A ker on niti gajželnika ni imel, poslužil se je kamenja, kojega povsod mnogo leži, in sicer s prav dobrim vspehom. Zadel je namreč svojega nasprotnika ravno na nos, in sicer s tako silo, da mu je zdrobil nosno kost. Poškodbe, ki so bile prizadete drugim bojevnikom, so baje le lahke.

— (Tatvina.) Iz Logatca se nam piše: Nekoliko predrznosti je uže treba, da se kedo poloti krasti kar cele hlode, ki so vrh tega še znanomani sè znamko lastnikovo. Toliko predrznosti imel je Fran Mihevec z Martinovega Hriba. Ker se hlodi ne dajo v kaki shrambi skriti, naložil jih je kar pod svojem kozolcem jeden vrh drugega. Potem se pa tudi čuditi ni, da so lastniki vender le prišli tatvini na sled. Pred sodnijo pa se ne bo imel Mihevec sam zagovarjati, ampak tudi njegov tatvinski pomočnik Nace Stanovnik iz Mačkovega Grabna. Mihevec je baje celo kupčijo imel s samim ukradenim blagom.

— (Za dozidanje „Narodnega doma“ v Rudolfovem.) oziroma za znotranjo opravo dvorane so darovali l. 1884 č. gg.: Njegova prevzvišenost dr. Jurij Strossmajer 20 gld.; Fran Omersa v Kranji delnico Narodne Tiskarne v nom. vrednosti 100 gld.; Arce v Ljubljani svoj delež društ. Narodni dom 50 gld.; dr. Vašič v Trebnem 3 gld.; neznani po gosp. Kalčiču 2 gld.; Trstenjak v Ljubljani 10 gld.; Adolf Müller v Ljubljani 5 gld.; Špendal v Ljubljani 3 gld.; Zamida v Ljubljani 6 gld.; Jan. Fabjan 10 gld.; M. Ogo-revec v Ljubljani 3 gld.; Viktor Rohrmann v Ljubljani 15 gld.; Globočnik, c. kr. okr. glavar v Postojini, 5 gld.; dr. Muršec v Gradci 3 gld.; Franjo Bradaška 5 gld.; Štefan Habe v Gočah 2 gld.; Leop. Koprivšek v Rudolfovem 1 gld.; Miha Barbo v Škocijanu 1 gld.; Jan. Finks v Toplicah 1 gld.; Alojzij Kobler v Litiji 5 gld.; Anton Prosinak v Metliki 5 gld.; dr. Volčič v Črnomlju 1 gld.

Št. I. prinaša te spise:

1.) Gorázd: Mi vstajamo! Pe-sem. — 2.) Dr. Fr. Detela: Véliki grof. Zgodovinski roman. — 3.) J. Trdina: Bajke in povesti o Gorjancih. 22. Pod hrusko. — 4.) Jos. Starč: Pisma iz Zagreba. IX. — 5.) J. Stritar: Pravo junaštvo! Podoba iz kmetskega življenja. — 5.) Ivan Šubic: Nekoliko črtic o krvi naši. — 7.) J. K.: Pastir in vila. Balada. — 8.) Fr. Wiesthaler: Slavni Slovenci. I. Dr. Jakob Zupan. — 9.) Svojmir: Drobne pesni. 1. 2. — 10.) Janko Kersnik: Agita-tor. Roman. — 11.) Jos. Vesel: „Križanje Krista.“ — 12.) Knji-ževna poročila: S. R.: Werand de Graz. — 13.) Ivan Franke: Umetniške starine na Gorenj-skem. — 14.) * * Petdesetlet-nica pesmi „Hej Slovani.“ — 15.) Slov. glasnik. — 16.) Janko Kalán: Šah. — „Ljubljanski Zvon“ izhaja v mesečnih zvezkih, po 4 tiskane pole vélike osmerke obsežnih, ter stoji za pol leta 2 gld. 30 kr., za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Madrid, 3. januarija. Zopeten potres v provinciji Granadi. Prebivalstvo preplašeno beži; ponatančnejših poročil še ni. V provin-ciji Granadi je 910 oseb mrtvih.

London, 3. januarija. Včeraj je bila na podzemski železnici med Gowerstreetom-King-scrossom eksplozija, najbrže po dinamitu provzročena. Okna pri železniških vozovih so popokala, plin je ugasnil. V zidu prerova je nastala velika razpoka. Hiše v bližini so se potresale; tri osebe so lahko ranjene.

Dunaj, 2. januarija. Glavni dobitek kreditnih srečk dobila je serija 1837 št. 40, dunajskih komunalnih srečk serije 1077 št. 40.

Atene, 2. januarija. Zbornica vzprejela je včeraj dnevni red, kateri odobrava postopanje vlade v vprašanji o preustroji vojne.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 3. januarija.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	82.20
„ „ „ srebri	83.20
Zlata renta	104.10
5% avstr. renta	97.70
Delnice narodne banke	865.—
Kreditne delnice	298.30
London 10 lir sterling	123.40
20 frankovec	9.76
Cekini c. kr.	5.80
100 drž. mark	60.30

Uradni glasnik

z dne 2. januarija.

Pod varstvom: C. kr. okr. sodnija v Litiji oznanja, da je Jan. Zaverl iz Vel. Gobe zaradi bebosti pod varstvom; varuhom mu je postavljen brat Mart. Zaverl iz Dolgega Brda.

Odgovorni urednik J. Naglič.

Izbrisana tvrdka: Pri c. kr. dež. kot trgovskem sodišči v Ljubljani tvrdka: „Ig. Seemann, trgovina z deželnimi pridelki v Ljubljani“, a prokura sinov Pavla in Riharda Seemanna.

Amortizacija: Vsled prošnje Aleks. Ledererja v Budimpešti dovoljuje ljub. dež. sodnija amortizovanje izgubljene srečke št. 66316 ljub. mestnega posojila z l. 1879.

Razpisane službe: Pri trboveljski premogokopni družbi odda se služba administrativnega uradnika. Znanje merkantilne izvežbanosti, slov. in nemščine, knjigovodstva in nemški koncept. Prošnje do 15. januvarija vodstvu družbe na Dunaji. — Služba c. kr. okr. tajnika X. postop. razreda, ozir. vladnega kancista XI. razreda. Prošnje, podprte z dotičnimi prošnjami, do 29. t. m. predsedništvu dež. vlade za Kranjsko.

Eks. javne dražbe: V Kamniku posestvo Matije Ipavca iz Most (1545 gld.) dne 7. januarija; pol. posestva Rozalije Grošelj iz Gradiš (118 gld.) dne 7. januarija. — V Ljubljani posestvo Jak. in Marije Babnik iz Hrastja (3715 gld.) dne 7. januarija. — V Logatci posestvo Jan. Obreze iz Brezja (3832 gld.) dne 8. januarija.

Tujci.

Dne 1. jannvarija.

Pri Maliči: Vitez Beck, zasebnik, z Dunaja. Pri Slonu: Töpfer, trgovec, iz Linca. — Perzel, trgo-vec, iz Gradca. — Dorothka, zasebnik, iz Radovljice.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje baro-metra v mm	Tempe-ratura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm
1. jan.	7. zjutraj	745.32	— 0.8	svzh. sr.	obl.	
	2. pop.	744.98	— 0.8	„	„	0.00
2. jan.	9. zvečer	745.71	— 2.2	svzh. sl.	„	

Razglas.

Vsled zaukaza visocega c. kr. trgovskega mini-sterstva od 8. decembra t. l., št. 11816, razglašenega v postnem v telegrafskem ukazniku št. 91 iz l. 1884, stran 282 do 284, izdadó se s 1. januarijem 1885 razne nove tiskavnice za telegrafsko službo.

Med temi se nahajajo spodaj navedene tiskavnice, ki so za telegrafski dopisni promet posebno zanimljive: Zavitki (kuverte) na zelenem papirju za poštno pošiljatev pri stalnih in vozečih poštah izročeni tele-gramov na najbližjo telegrafsko postajo, — potem Belice za napisavanje telegramov

a) na belem in b) na zelenem papirju, izmed katerih so prve dolo-čene za brezplačno izročevanje strankam, ki na mestu predaje telegrame pišejo, kakor tudi za prilepjanje na telegrame, pisane na navadnem papirju; poslednje (nova tiskavnica št. 24) pa so namenjene za razprodajo strankam.

Te zelene belice, ki se postajam izročajo v zvezkih po 50 listov, prodajajo se po petnajst (15) kr. zvezek. Založnikom poštah vrednostnih znamkov je bilo dovoljeno, prejemati tudi te zelene belice tudi po 15 kr. za 50 listov od telegrafskih postaj ter občinstvu pro-dajati liste po 1/2 kr.

Omenjene zelene belice so tako prirejene, da se morejo v pisma zgrniti, ter metati v pisemsko, ozi-roma pnevmatično nabiralnico za daljo pošiljatev do prve telegrafske postaje, kar se godi poštne prosto.

Belice za obračun pristojbin podanih telegramov na rumenem papirju. Te belice se bodo izdajale, kakor doslej, v zvezkih po 100 listov, vender za olajšavo kontrole in uredovanja ne več preštempljane, ampak z vtisneno 2 kr. poštno marko (potrdilna pristojbina) in vsled tega, ker bodo na želje prijemnikov iz boljšega papirja, zviša se cena vsakemu zvezku od 2 gld. 25 kr. na 2 gld. 30 kr.

Belice za dohajajoče telegrame na belem papirju, ki se ločijo od poprejšnje obleku vzlasti po pregibanji in belice za plačane odgovore na rožnatem papirju.

Na novih belicah za odgovor napisani plačani odgovori smejo se ne le pri tistem telegrafskem uradu, ki je nakaznico izdal, temveč pri vsakem poljubnem inozemskem telegrafskem uradu oddajati, oziroma po poti pisemskih in pnevmatiških nabiralnic brzojavnim postajam pošiljati. (2)

V Trstu, 30. decembra 1884.

C. kr. poštno in brzojavno vodstvo.

Išče se

in sprejme takoj za prodajalnico z mešanim blagom ženska (izučena ali ne), zmožna slovenskega in nemškega jezika v pisavi, ki je tudi spretna v ženskih in ročnih delih. — Ponudbe sprejema

Matija Grabrijan
trgovec v Vipavi.

(3)

Dninarji

in

kameno-delavci

dobé tekoj dober zaslužek pri (139) 1

uredbi Drave

v Velikovi na Spod-njem Koroškem.

Rainer & Pinteritsch,
stavbinsko podjetje.

Račune, nakladne liste, kuverte, vizitke, sploh vsakovrstne tiskovine

tiskovine

izgotovlja v mični izvršbi in po niz-kih cenah

tiskarna

Kleinmayr & Bamberg
v Ljubljani.

Kozlovo, cesarsko in eksportno pivo

v steklenicah priporoča

A. Mayerjeva

trgovina piva v steklenicah
v Ljubljani. (1) 51—1

Prostoren Landauer

s štirimi sedeži

se prodaja cenó pri Jakobu Razingarju, kolarju v Kolodvorskih ulicah. (138) 3—2

Protikatarálične

salicilne kroglice

izdelovane po G. Piccoliji, lekarji „pri angelju“, Ljubljana, Dunajska cesta.

Pomirijo dražest in so močaste in raz-tvarjajo slezo, so izborno sredstvo zoper kašelj, hripavost, bolesti v prsih in vratu in zaradi antiseptičnega učinka vsled nahajajo-čega salicilno-kislega natrona najboljšo varo-valno sredstvo zoper davico ali difteritiko.

1 škatulja 20 kr.

Naročbe z dežele izvršujejo se nemu-doma po pošti. (106) 15—5

V založništvo našem je ravnokar izišla na svitlo knjiga:

Šaljivi Slovenec.

Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov.

Nabral

Anton Brezovnik,
učitelj.

12 pol v 8°. Mehko vezana stane 60 kr., franko po pošti 65 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg
knjigotržnica v Ljubljani.

Tiskata in zalágata Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.